

ตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

การประเมินความเสี่ยงต่อการรับสินบน
ส่วยต่างด้าว

การเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ
(Open Data Integrity
and Transparency Assessment : OIT)

สารบัญ

บทนำ	หน้า ๒
วัตถุประสงค์	หน้า ๓
นิยามการประเมินความเสี่ยงต่อการรับสินบน	หน้า ๔
เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงต่อการรับสินบน	หน้า ๕
ประเมินความเสี่ยงต่อการรับสินบน	หน้า ๗
แผนบริหารจัดการความเสี่ยงต่อการรับสินบน สายงานสืบสวนปราบปราม	
- การจับกุมปราบปรามคนต่างด้าวลักลอบหลบหนีเข้าเมือง	หน้า ๘

บทนำ

การทุจริตและประพฤติมิชอบเป็นปัญหาสำคัญของประเทศไทยมาอย่างช้านาน สาเหตุและปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เกิดการทุจริตในระบบราชการอย่างเห็นได้ชัดนั้นคือ ระบบอุปถัมภ์และพฤติกรรมการอุปถัมภ์ระหว่างกันนำมาซึ่งการให้หรือการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดเพื่อเป็นสิ่งตอบแทน ส่งผลต่อการตัดสินใจในการปฏิบัติงานในตำแหน่งหน้าที่ที่บุคคลนั้นรับผิดชอบ และส่งผลกระทบต่อประโยชน์ส่วนรวมซึ่งการกระทำนี้อาจเกิดขึ้นอย่างรู้ตัวหรือไม่รู้ตัว ทั้งเจตนาหรือไม่เจตนาก็ตาม กลายเป็นสิ่งที่ปฏิบัติกันทั่วไปโดยไม่เห็นว่าเป็นสิ่งที่ผิดแต่อย่างใด พฤติกรรมเหล่านี้เป็นการกระทำความผิดทางจริยธรรมอันอาจนำไปสู่การเรียกรับ หรือยอมที่จะรับประโยชน์ได้ การเตรียมป้องกันความเสี่ยงต่อการรับสินบนล่วงหน้าไว้ โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงาน และประกอบกับ สำนักงาน ป.ป.ช. ได้นำเกณฑ์การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐโดยให้หน่วยงานภาครัฐประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้เป็นเกณฑ์การประเมินการดำเนินงานของส่วนราชการ เพื่อยกระดับการดำเนินงานให้มีความโปร่งใสและลดปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบ นั้น

เพื่อการขับเคลื่อนหน่วยงาน ตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้ตระหนักถึงความสำคัญในการบริหารจัดการความเสี่ยงต่อการรับสินบน เพื่อป้องกัน และลดโอกาสความเสี่ยงการรับสินบนได้อย่างแท้จริง ซึ่งเป็นการสร้างภาพลักษณ์และความเชื่อมั่นให้กับผู้มาใช้บริการทั้งประชาชน และชาวต่างชาติ จึงได้จัดทำการประเมินความเสี่ยงต่อการรับสินบนจากการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตหรือก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗ ขึ้น สำหรับใช้เป็นแนวทางในการบริหารปัจจัยและควบคุมกิจกรรมรวมทั้งกระบวนการ ดำเนินการต่างๆ ภายใต้นโยบายไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ No Gift Policy ทั้งในขณะ ก่อน และหลังปฏิบัติหน้าที่ ที่จะส่งผลให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบทั้งในปัจจุบันและอนาคตได้

วัตถุประสงค์

การประเมินความเสี่ยงต่อการรับสินบน สามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงการทุจริตได้ ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยเป็นหลักประกันองค์กรในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีให้นำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้ การประเมินความเสี่ยงการทุจริต จึงเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการค้นหา หรือระบุจุดอ่อน (Weakness) ของระบบต่าง (ภายในองค์กร ที่อาจเป็นช่องให้เกิดการทุจริต และเป็นการมุ่งหาความเป็นไปได้ (Potential) ที่จะเกิดการกระทำการทุจริตในอนาคต ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารองค์กรอย่างมีธรรมาภิบาล

วัตถุประสงค์หลักของการบริหารจัดการความเสี่ยงการรับสินบน

- ๑) เพื่อป้องกัน หรือลดโอกาสในการรับสินบน ผลประโยชน์ทับซ้อนในรูปแบบต่างๆแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐ
- ๒) เพื่อส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ของรัฐ มีจิตสำนึกในการปฏิเสธการรับสินบน ของขวัญ และของกำนัลทุกชนิด จากการปฏิบัติหน้าที่
- ๓) เพื่อสร้างวัฒนธรรมองค์กรคุณธรรมและโปร่งใส (Organization of Integrity) ของระบบราชการให้เข้มแข็ง และยั่งยืน
- ๔) เพื่อสนับสนุนและยกระดับการดำเนินการภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ รวมทั้งเป็นส่วนหนึ่งของแนวทางในการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในหน่วยงานภาครัฐ (ITA)
- ๕) เพื่อให้ผู้มาใช้บริการเกิดความมั่นใจต่อการปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับต่าง ๆ

นียมการประเมินความเสี่ยงต่อการรับสินบน

การประเมินความเสี่ยงต่อการรับสินบน สามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินพิจารณาจาก ๒ ปัจจัย คือ โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงและผลกระทบ (Impact) การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้น

นียม ที่เกี่ยวข้องกับความเสี่ยงต่อการรับสินบน	
ศัพท์เฉพาะ	คำอธิบาย
ความเสี่ยงต่อการรับสินบน (Bribery Risk)	การดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการรับสินบนในอนาคต
ความเสี่ยง (Risk)	ความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์บางอย่างซึ่งมีผลกระทบ ทำให้การดำเนินงานไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือเบี่ยงเบนไปจากที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ผลกระทบที่เกิดขึ้นอาจส่งผลในทางบวกหรือทางลบก็ได้ ผลกระทบทางลบ เรียกว่า "ความเสี่ยง" ผลกระทบทางบวก เรียกว่า "โอกาส"
ความเสี่ยง/ปัญหา	ความเสี่ยง : เหตุการณ์ที่ยังไม่เกิด ต้องหามาตรการควบคุม ปัญหา : เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้ว รู้อยู่แล้ว ต้องแก้ไขปัญหา เช่นการไม่มีความรู้ความเข้าใจ คือปัญหา ไม่ใช่ความเสี่ยง เป็นต้น
ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เป็นขั้นตอนในการค้นหาว่ามีรูปแบบความเสี่ยงการทุจริตอย่างไรบ้าง
โอกาส (Likelihood)	โอกาสหรือความเป็นไปได้ที่เหตุการณ์จะเกิดขึ้น
ผลกระทบ (Impact)	ผลกระทบจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งที่เป็นตัวเงินหรือไม่เป็นตัวเงิน
ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงต่อการรับสินบน (Risk Score)	คะแนนรวม ที่เป็นผลจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริตที่เป็นผลจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริต จาก ๒ ปัจจัยคือโอกาสเกิด (Likelihood) และผลกระทบ (Impact)
ผู้รับผิดชอบความเสี่ยงต่อการรับสินบน (Risk Owner)	ผู้ปฏิบัติงานหรือรับผิดชอบ กระบวนการหรือโครงการ

เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการรับสินบน

ตารางที่ ๑ เกณฑ์โอกาสที่จะเกิด (Likelihood)

โอกาสเกิดการทุจริตการรับสินบน (Likelihood)	
๕	เหตุการณ์อาจเกิดขึ้นได้สูงมาก แต่ไม่เกินร้อยละ (ร้อยละ ๓)
๔	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นได้สูง แต่ไม่เกินร้อยละ (ร้อยละ ๒)
๓	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นไม่เกิน (ร้อยละ ๑)
๒	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นไม่เกิน (ร้อยละ ๐.๑)
๑	เหตุการณ์ไม่น่ามีโอกาสเกิดขึ้น (ไม่เกิดขึ้นเลย)

ตารางที่ ๒ เกณฑ์ผลกระทบ (Impact)

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	
๕	กระทบต่องบประมาณและความเชื่อมั่นของสังคมระดับสูงมาก
๔	กระทบต่องบประมาณและความเชื่อมั่นของสังคมระดับสูง
๓	กระทบต่องบประมาณและความเชื่อมั่นของสังคมระดับปานกลาง
๒	กระทบต่องบประมาณและความเชื่อมั่นสังคมระดับต่ำ
๑	กระทบต่องบประมาณและความเชื่อมั่นสังคมระดับต่ำมาก

เมื่อพิจารณาโอกาสเกิดการทุจริตการรับสินบน ความถี่ที่จะเกิดเหตุการณ์ (Likelihood) และระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของแต่ละปัจจัยเสี่ยงแล้วนำผลที่ได้มาพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และผลกระทบของความเสี่ยงต่อกิจกรรม หรือภารกิจของหน่วยงานว่า ก่อให้เกิดระดับของความเสี่ยงในระดับใดในตารางความเสี่ยง ซึ่งจะช่วยให้ทราบว่ามีความเสี่ยงใดเป็นความเสี่ยงสูงสุดที่ต้องบริหารจัดการก่อน โดยจำแนกออกตามรายสี ประกอบด้วย สีฟ้า สีเหลือง สีส้ม และสีแดง

ตารางที่ ๓ คะแนนระดับความเสี่ยงการทุจริตการรับสินบน

Risk Score					
โอกาสเกิด	ผลกระทบ				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
๔	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
๓	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
๒	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
๑	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง

ประเมินความเสี่ยงต่อการรับสินบน

เพื่อติดตามเฝ้าระวังโอกาสเกิดการทุจริตการรับสินบน ตรวจสอบเข้าเมืองจังหวัดพระนครศรีอยุธยาทำการประเมินความเสี่ยงจากกระบวนการทำงานในการใช้อำนาจหน้าที่ จากการปฏิบัติงานเพื่อเป็นการยืนยันผลการป้องกันหรือแก้ไขปัญหามีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด โดยการแบ่งเป็น ๒ ประเด็นปัญหา ได้แก่

๑. การรับแจ้ง
๒. การขออยู่ต่อ
๓. การออกใบอนุญาต
๔. ส่วยต่างด้าว

ความหมายของระดับความเสี่ยง จำแนกตามสี มีรายละเอียดเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

สถานะสีฟ้า	สถานะสีเหลือง	สถานะสีส้ม	สถานะสีแดง
ความเสี่ยง ระดับต่ำ	ความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ความเสี่ยง ระดับสูง	ความเสี่ยง ระดับสูงมาก
รูปแบบหรือพฤติกรรม ความเสี่ยงต่อการ รับสินบนมีโอกาสเกิดขึ้น น้อย	รูปแบบหรือพฤติกรรม ความเสี่ยงต่อการ รับสินบนมีโอกาสเกิดขึ้น ปานกลาง	รูปแบบหรือพฤติกรรม ความเสี่ยงต่อการ รับสินบนมีโอกาสเกิดขึ้น สูง	รูปแบบหรือพฤติกรรม ความเสี่ยงต่อการ รับสินบนมีโอกาสเกิดขึ้น สูงมาก

ส่วนที่ ๕ การประเมินความเสี่ยงต่อการรับสินบน ของ ตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

สายงาน : สืบสวนปราบปราม กระบวนการ : การจับกุมปราบปรามคนต่างด้าวลักลอบหลบหนีเข้าเมือง

ประเด็น : ส่วนต่างด้าว / ตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดพระนครศรีอยุธยา รับผิดชอบพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยาซึ่งมีโรงงานอุตสาหกรรม โครงการสร้างที่พักอาศัยเป็นจำนวนมาก และมีพื้นที่ติดกับทางหลวงสายเอเชีย ทล.๓๒ ซึ่งใช้เดินทางจากภาคเหนือมายังภาคกลาง มีการลักลอบขนแรงงานต่างด้าวที่ผิดกฎหมายผ่านเส้นทางนี้

ลำดับ ที่	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	ประเด็นความเสี่ยงต่อการรับ สินบน	Risk Score (L x I)		
			Likelihood	Impact	Risk Score
๑	สืบสวนหาข่าวบูรณาการร่วมกับ หน่วยงานด้านความมั่นคงในพื้นที่		-	-	-
๒	ประชุมกำหนดแผนออกตรวจ พื้นที่เป้าหมาย		-	-	-
๓	พบคนต่างด้าวลักลอบหลบหนี เข้าเมือง ไม่ทำการจับกุมส่ง พนักงานสอบสวนดำเนินคดีแต่ เจ้าหน้าที่ปล่อยตัวไป	ผู้กระทำความผิดเสนอเงินหรือ ผลประโยชน์ เพื่อแลกกับการไม่ถูก จับกุม	๒	๔	สูง (๘)

แผนบริหารจัดการความเสี่ยงต่อการรับสินบน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘ ของ

ตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ลำดับ	สายงาน/ กระบวนการ	ขั้นตอนการ ปฏิบัติงาน	ประเด็นความ เสี่ยงต่อการ รับสินบน	Risk Score	รายละเอียด มาตรการควบคุม ความเสี่ยงต่อการ รับสินบน	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
๒	สายงาน : สืบสวน ปราบปราม กระบวนการ : การจับกุม ปราบปราม คนต่างด้าวลักลอบ หลบหนีเข้าเมือง	พบคนต่างด้าว ลักลอบ หลบหนี เข้าเมือง ไม่ทำการ จับกุมส่ง พนักงาน สอบสวน ดำเนินคดี แต่เจ้าหน้าที่ ปล่อยตัวไป	ผู้กระทำ ความผิดเสนอ เงินหรือ ผลประโยชน์ เพื่อแลกกับ การไม่ถูก จับกุม	สูง (๘)	๑.กำหนดนโยบาย ต่อต้านการรับ สินบน (Anti- Bribery Policy) เพื่อสร้างวัฒนธรรม องค์กรต่อต้านการ รับสินบน ๒.จัดทำคำสั่ง ผู้ปฏิบัติหน้าที่/ ผู้ควบคุมการปฏิบัติ/ วงรอบและพื้นที่ใน การปฏิบัติไว้อย่าง ชัดเจน ๓.มีการรายงานผล คดีทุกคดี ๔.กำหนดช่องทาง การร้องเรียนถึง ผู้บังคับบัญชา โดยตรง	๑.ผู้บังคับบัญชา กำกับ ปฏิบัติงานของ ผู้ใต้บังคับบัญชา ตามคำสั่ง ตร. ที่ ๑๒๑๒/๒๕๓๗ ๒.ผู้บังคับบัญชา มีการติดตามการ ปฏิบัติงานอย่าง ใกล้ชิด โดยการ สุ่มตรวจ ๓.ผู้บังคับบัญชา มีการวิเคราะห์ สถานการณ์เพื่อ ประเมินผลการ ปฏิบัติของ ผู้ใต้บังคับบัญชา ๔.บังคับใช้ กฎหมายอย่าง เข้มงวด หาก ตรวจสอบ คนต่างด้าวอยู่ผิด วัตถุประสงค์ ดำเนินการเพิก ถอนการอนุญาต ๕.ดำเนินการทาง วินัย และอาญา หากตรวจพบ เจ้าหน้าที่รับสินบน จากคนต่างด้าว	ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘	รองผู้กำกับ (รับผิดชอบงาน สืบสวน ปราบปราม)

ข้อมูล ณ วันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๘